Kaupunginvaltuusto Päätöspäivämäärä 16.11.2026

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 16.11.2026

Lahden kaupungin vuoden 2027 talousarvio sekä vuosien 2027-2029 taloussuunnitelma

30/02.00.00.00/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

talousjohtaja Tiina Wahlman p. 050 383 6502

laskentapäällikkö Kati Helin p. 044 716 1059

controller Katja Markkola p. 050 383 6456

Päätös

Esittelijä

kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää

1. hyväksyä vuoden 2027 talousarvioehdotukseen sisältyvän talousarviorakenteen,
2. hyväksyä talousarvion sitovuudet talousosassa esitetyn mukaisena,
3. antaa kaupunginjohtajalle valtuuden nostaa vuoden 2027 aikana maksuvalmiuden turvaamiseksi ja rahoitustarpeen kattamiseksi lyhytaikaista luottoa siten, että luottoa on samanaikaisesti nostettuna enintään 250,0 milj. euroa,
4. antaa kaupunginjohtajalle valtuuden myöntää vuoden 2027 aikana lyhyt- ja pitkäaikaista luottoa kaupungin määräysvallassa oleville yhteisöille ja säätiöille yhteensä enintään 70,0 milj. euroa. Valtuutuksen enimmäismäärään ei sisällytetä konvertoinneista (lainan ennenaikainen takaisinmaksu ja lainan nosto uusilla ehdoilla) johtuvaa luoton myöntämistä,
5. antaa kaupunginjohtajalle valtuuden hyväksyä vuoden 2027 aikana korko- ja valuuttariskeiltä suojautumistoimenpiteitä 200,0 milj. euron rajaan asti. Valtuutuksen enimmäismäärään ei sisällytetä olemassa olevien

johdannaissopimusten muokkaustoimenpiteitä siltä osin, kun muokkaustoimenpide ei kasvata johdannaissopimusten kohteena olevaa pääomaa,
6. edellyttää, että vuoden 2027 aikana mahdollisesti esitettävien talousarviomuutosten valmistelussa tutkitaan ensisijaisesti mahdollisuudet kattaa ylitykset kaupungin talousarvion sisältä vuosikatetta heikentämättä sekä
7. hyväksyä Lahden kaupungin vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2027–2029 taloussuunnitelman.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 02.11.2026
§ 296

Päätös

Kaupunginhallitus päätti tehdä kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto päättää
1. hyväksyä vuoden 2027 talousarvioehdotukseen sisältyvän talousarviorakenteen,
2. hyväksyä talousarvion sitovuudet talousosassa esitetyn mukaisena,
3. antaa kaupunginjohtajalle valtuuden nostaa vuoden 2027 aikana maksuvalmiuden turvaamiseksi ja rahoitustarpeen kattamiseksi lyhytaikaista luottoa siten, että luottoa on samanaikaisesti nostettuna enintään 250,0 milj. euroa,
4. antaa kaupunginjohtajalle valtuuden myöntää vuoden 2027 aikana lyhyt- ja pitkäaikaista luottoa kaupungin määräysvallassa oleville yhteisöille ja säätiöille yhteensä enintään 70,0 milj. euroa. Valtuutuksen enimmäismäärään ei sisällytetä konvertoinneista (lainan ennenaikainen takaisinmaksu ja lainan nosto uusilla ehdoilla) johtuvaa luoton myöntämistä,
5. antaa kaupunginjohtajalle valtuuden hyväksyä vuoden 2027 aikana korko- ja valuuttariskeiltä suojautumistoimenpiteitä 200,0 milj. euron rajaan asti. Valtuutuksen enimmäismäärään ei sisällytetä olemassa olevien

johdannaissopimusten muokkaustoimenpiteitä siltä osin, kun muokkaustoimenpide ei kasvata johdannaissopimusten kohteena olevaa pääomaa,
6. edellyttää, että vuoden 2027 aikana mahdollisesti esitettävien talousarviomuutosten valmistelussa tutkitaan ensisijaisesti mahdollisuudet kattaa ylitykset kaupungin talousarvion sisältä vuosikatetta heikentämättä sekä
7. hyväksyä Lahden kaupungin vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2027–2029 taloussuunnitelman."

Lisäksi kaupunginhallitus päätti oikeuttaa talouspalvelut tekemään teknisluonteisia korjauksia ja täydennyksiä valtuuston käsittelyyn menevään talousarviokirjaan.

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto päättää
1. hyväksyä vuoden 2027 talousarvioehdotukseen sisältyvän talousarviorakenteen,
2. hyväksyä talousarvion sitovuudet talousosassa esitetyn mukaisena,
3. antaa kaupunginjohtajalle valtuuden nostaa vuoden 2027 aikana maksuvalmiuden turvaamiseksi ja rahoitustarpeen kattamiseksi lyhytaikaista luottoa siten, että luottoa on samanaikaisesti nostettuna enintään 250,0 milj. euroa,
4. antaa kaupunginjohtajalle valtuuden myöntää vuoden 2027 aikana lyhyt- ja pitkäaikaista luottoa kaupungin määräysvallassa oleville yhteisöille ja säätiöille yhteensä enintään 70,0 milj. euroa. Valtuutuksen enimmäismäärään ei sisällytetä konvertoinneista (lainan ennenaikainen takaisinmaksu ja lainan nosto uusilla ehdoilla) johtuvaa luoton myöntämistä,
5. antaa kaupunginjohtajalle valtuuden hyväksyä vuoden 2027 aikana korko- ja valuuttariskeiltä suojautumistoimenpiteitä 200,0 milj. euron rajaan asti.

Valtuutuksen enimmäismäärään ei sisällytetä olemassa olevien johdannaissopimusten muokkaustoimenpiteitä siltä osin, kun muokkaustoimenpide ei kasvata johdannaissopimusten kohteena olevaa pääomaa,
6. edellyttää, että vuoden 2027 aikana mahdollisesti esitettävien talousarviomuutosten valmistelussa tutkitaan ensisijaisesti mahdollisuudet kattaa ylitykset kaupungin talousarvion sisältä vuosikatetta heikentämättä sekä
7. hyväksyä Lahden kaupungin vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2027–2029 taloussuunnitelman."

Lisäksi kaupunginhallitus päättää oikeuttaa talouspalvelut tekemään teknisluonteisia korjauksia ja täydennyksiä valtuuston käsittelyyn menevään talousarviokirjaan.

Käsittely

Käsittelyn yhteydessä esittelijä teki muutosesityksen (muutosmoniste TA 2027, 2.11.2026, joka on pöytäkirjan erillisenä liitteenä), jonka kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti.

Keskustelun kuluessa kaupunginhallituksen jäsen Kimi Uosukainen teki seuraavan muutosehdotuksen: "Kohta 1.3.2. Yhtiökohtaiset tavoitteet (s. 7) Asuminen ja toimitilat, Lahden Talot Oy -alakonserni: Muutetaan toisen luettelokohdan teksti: Nykyinen teksti: Konsernin sijoitetun pääoman tuotto kasvava, ollen vuonna 2027 vähintään kaksi prosenttia. Muutettu teksti: Konserniin sijoitettu pääoma on tuottavaa."

Jäsen Elisa Lientola kannatti ehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava ehdotus, minkä johdosta tulee äänestää. Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysehdotuksen nimenhuutoäänestyksenä: Ne, jotka kannattavat esittelijän pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne, jotka

kannattavat jäsen Uosukaisen muutosehdotusta, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Suoritetussa äänestyksessä annettiin 5 JAA-ääntä (Aaltonen, Seesvaara, Heikkinen, Putula, Rautapää) ja 6 EI-ääntä (Virta, Laakso, Uosukainen, Lientola, Kastehelmi, Komu). **Puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hyväksytyksi.**

Keskustelun kuluessa jäsen Minerva Kastehelmi teki seuraavan muutosehdotuksen kohta 2.2. Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2027 (s. 30): ”Tavoitetaso kohta "Ensilumenladun lumivarmuutta ja rullahiihto-olosuhteita kehitetään." muutetaan muotoon: "Ensilumenladun lumivarmuutta kehitetään." Mittari "Rullahiihtorata valmis vuonna 2027: kyllä/ei " poistetaan.”

Jäsen Kalle Aaltonen kannatti ehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava ehdotus, minkä johdosta tulee äänestää. Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysehdotuksen nimenhuutoäänestyksenä: Ne, jotka kannattavat esittelijän pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat jäsen Kastehelmen muutosehdotusta, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Suoritetussa äänestyksessä annettiin 9 JAA-ääntä (Virta, Laakso, Uosukainen, Lientola, Seesvaara, Heikkinen, Putula, Rautapää, Komu) ja 2 EI-ääntä (Kastehelmi, Aaltonen). **Puheenjohtaja totesi pohjaehdotuksen tulleen hyväksytyksi.**

Keskustelun kuluessa kaupunginhallituksen varajäsen Teresa Rautapää teki seuraavan muutosehdotuksen kohta 3.3. Talouden tasapainottaminen (s.37): "Lisätään osion loppuun lause: ”Taloussuunnitelma 2028–2030 laaditaan niin, että

tilikauden tulos olisi tasapainossa ilman käyttöomaisuuden myyntivoittoja viimeistään vuonna 2029."

Varajäsen Minna Heikkinen kannatti ehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava ehdotus, minkä johdosta tulee äänestää. Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysehdotuksen nimenhuutoäänestyksenä: Ne, jotka kannattavat esittelijän pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat varajäsen Rautapään muutosehdotusta, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Suoritetussa äänestyksessä annettiin 6 JAA-ääntä (Virta, Laakso, Uosukainen, Lientola, Kastehelmi, Komu) ja 5 EI-ääntä (Aaltonen, Seesvaara, Heikkinen, Putula, Rautapää). **Puheenjohtaja totesi pohjaehdotuksen tulleen hyväksytyksi.**

Keskustelun kuluessa kaupunginhallituksen jäsen Kimi Uosukainen teki seuraavan muutosehdotuksen kohta 3.4.1 Konsernihallinto (s. 39): Konsernihallinnon toimintamenoja vähennetään 100 000 euroa vuodelle 2027.

Jäsen Jetta Laakso kannatti ehdotusta.

Puheenjohtaja tiedusteli kaupunginhallitukselta, voidaanko muutosehdotus hyväksyä yksimielisesti vai asetetaanko se pohjaehdotusta vastaan.
Kaupunginhallitus hyväksyi muutosehdotuksen yksimielisesti.

Keskustelun kuluessa kaupunginhallituksen jäsen Kimi Uosukainen teki seuraavan muutosehdotuksen kohta 3.4.2. Elinvoiman palvelualue Työllisyyspalvelut: (s.49): Elinvoiman palvelualueen toimintamenoja vähennetään 150 000 euroa vuodelle 2027.

Jäsen Jetta Laakso kannatti ehdotusta.

Puheenjohtaja tiedusteli kaupunginhallitukselta, voidaanko muutosehdotus hyväksyä yksimielisesti vai asetetaanko se pohjaehdotusta vastaan.
Kaupunginhallitus hyväksyi muutosehdotuksen yksimielisesti.

Keskustelun kuluessa kaupunginhallituksen jäsen Kimi Uosukainen teki seuraavan muutosehdotuksen kohta 3.4.4. Kaupunkiympäristön palvelualue (s. 65): Kaupunkiympäristön palvelualueen toimintamenoja vähennetään 250 000 euroa vuodelle 2027.

Jäsen Jetta Laakso kannatti ehdotusta.

Puheenjohtaja tiedusteli kaupunginhallitukselta, voidaanko muutosehdotus hyväksyä yksimielisesti vai asetetaanko se pohjaehdotusta vastaan.
Kaupunginhallitus hyväksyi muutosehdotuksen yksimielisesti.

Keskustelun kuluessa kaupunginhallituksen jäsen Kimi Uosukainen teki seuraavan muutosehdotuksen kohta 3.4.4. Kaupunkiympäristön palvelualue, Joukkoliikenne (s. 69): Vähennetään toimintatuloja 250 000 euroa ja lisätään toimintamenoja 250 000 euroa. Sitova toimintakate muutoksen jälkeen -11 192 400 euroa.

Keskustelun kuluessa kaupunginhallituksen varajäsen Teresa Rautapää teki seuraavan muutosehdotuksen kohta 3.4.4. Kaupunkiympäristön palvelualue, Joukkoliikenne (s. 69): Parannetaan toimintakatetta 1 192 400 euroa. Sitova toimintakate muutoksen jälkeen -9 500 000 euroa.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kaksi vastakkaista, pohjasta eroavaa ehdotusta, joten näiden välillä täytyy äänestää. Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysehdotuksen nimenhuutoäänestyksenä: Ne, jotka kannattavat jäsen Uosukaisen muutosehdotusta äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat varajäsen Rautapään muutosehdotusta, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä Uosukaisen esitystä kannatti 6 (Virta, Laakso, Uosukainen, Lientola, Kastehelmi, Komu) ja Rautapään esitystä 5 (Aaltonen, Seesvaara, Heikkinen, Putula, Rautapää).

Puheenjohtaja totesi jäsen Uosukaisen muutosehdotuksen voittaneen äänin 6–5.

Tämän jälkeen puheenjohtaja totesi, että tulee äänestää esittelijän pohjaehdotuksen ja jäsen Uosukaisen muutosehdotuksen välillä.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysehdotuksen äänestysjärjestelmässä: Ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat jäsen Uosukaisen muutosehdotusta, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä pohjaehdotusta kannatti 5 (Aaltonen, Seesvaara, Heikkinen, Putula, Rautapää) ja Uosukaisen muutosehdotusta 6 (Virta, Laakso, Uosukainen, Lientola, Kastehelmi, Komu). **Puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hyväksytyksi.**

Keskustelun kuluessa kaupunginhallituksen jäsen Kimi Uosukainen teki seuraavan muutosehdotuksen kohta 3.4.4. Kaupunkiympäristön palvelualue, Joukkoliikenne (s. 69): Muutetaan Toimintaympäristö ja sen muutokset -kohdan toisen kappaleen viimeinen lause: ”Vuoden 2027 aikana taloutta on tarpeen tasapainottaa palvelutasoa karsimalla ja lippujen hintoja korottamalla.” muotoon ”Vuoden 2027 aikana taloutta on tarpeen tasapainottaa palvelutasoa karsimalla ja lippujen hintoja korottamalla, kuitenkin huomioiden joukkoliikenteen matkustajamäärän kasvuun liittyvät tavoitteet.”

Keskustelun kuluessa kaupunginhallituksen varajäsen Teresa Rautapää teki seuraavan muutosehdotuksen kohta 3.4.4. Kaupunkiympäristön palvelualue, Joukkoliikenne (s. 70): Lisätään Toiminnan painopistealueet -kohdan ensimmäisen kappaleen loppuun lause: ”Taloudellisen kestävyyden saavuttamiseksi voidaan sopeuttaa palvelutasoa, irtisanoa sopimukset ja kilpailuttaa hankinnat uudelleen.”

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kaksi vastakkaista, pohjasta eroavaa ehdotusta, joten näiden välillä täytyy äänestää. Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysehdotuksen nimenhuutoäänestyksenä: Ne, jotka kannattavat jäsen Uosukaisen muutosehdotusta äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat varajäsen Rautapään muutosehdotusta, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä Uosukaisen esitystä kannatti 6 (Virta, Laakso, Uosukainen, Lientola, Kastehelmi, Komu) ja Rautapään esitystä 5 (Aaltonen, Seesvaara, Heikkinen, Putula, Rautapää).

Puheenjohtaja totesi jäsen Uosukaisen muutosehdotuksen voittaneen äänin 6–5.

Tämän jälkeen puheenjohtaja totesi, että tulee äänestää esittelijän pohjaehdotuksen ja jäsen Uosukaisen muutosehdotuksen välillä.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysehdotuksen äänestysjärjestelmässä: Ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat jäsen Uosukaisen muutosehdotusta, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä pohjaehdotusta kannatti 5 (Aaltonen, Seesvaara, Heikkinen, Putula, Rautapää) ja Uosukaisen muutosehdotusta 6 (Virta, Laakso, Uosukainen, Lientola, Kastehelmi, Komu). **Puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hyväksytyksi.**

Keskustelun kuluessa kaupunginhallituksen jäsen Kimi Uosukainen teki seuraavan muutosehdotuksen kohta 3.5.5 Muut rahoitustulot ja -menot (s. 74–75): Vähennetään Lahden Talot Oy -alakonsernin vuoden 2027 osinkotavoitetta 150 000 eurolla.

Jäsen Elisa Lientola kannatti ehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava ehdotus, minkä johdosta tulee äänestää. Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysehdotuksen nimenhuutoäänestyksenä: Ne, jotka kannattavat esittelijän pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat jäsen Uosukaisen muutosehdotusta, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Suoritetussa äänestyksessä annettiin 5 JAA-ääntä (Aaltonen, Seesvaara, Heikkinen, Putula, Rautapää) ja 6 EI-ääntä (Virta, Laakso, Uosukainen, Lientola, Kastehelmi, Komu). **Puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hyväksytyksi.**

Keskustelun kuluessa kaupunginhallituksen varajäsen Teresa Rautapää teki seuraavan muutosehdotuksen kohta 3.5.5 Muut rahoitustulot ja -menot (s. 74–75): Lisätään Salpakierto Oy -alakonserni, osinkotavoite 300 000 euroa vuodelle 2027.

Varajäsen Minna Heikkinen kannatti ehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava ehdotus, minkä johdosta tulee äänestää. Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysehdotuksen nimenhuutoäänestyksenä: Ne, jotka kannattavat esittelijän pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat varajäsen Rautapään muutosehdotusta, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Suoritetussa äänestyksessä annettiin 6 JAA-ääntä (Virta, Laakso,

Uosukainen, Lientola, Kastehelmi, Komu) ja 5 EI-ääntä (Aaltonen, Seesvaara, Heikkinen, Putula, Rautapää). **Puheenjohtaja totesi päätösehdotuksen tulleen hyväksytyksi.**

Keskustelun kuluessa kaupunginhallituksen jäsen Kimi Uosukainen teki seuraavan muutosehdotuksen kohta 3.5.5 Muut rahoitustulot- ja menot (s. 74–75): Lisätään muita rahoitustuloja 150 000 euroa vuodelle 2027.

Jäsen Jetta Laakso kannatti ehdotusta.

Puheenjohtaja tiedusteli kaupunginhallitukselta, voidaanko muutosehdotus hyväksyä yksimielisesti vai asetetaanko se pohjaehdotusta vastaan.
Kaupunginhallitus hyväksyi muutosehdotuksen yksimielisesti.

Keskustelun kuluessa kaupunginhallituksen varajäsen Teresa Rautapää teki seuraavan muutosehdotuksen kohta 3.7.1. Rahoituslaskelma (s. 80): Lisätään tekstiosion loppuun lause: "Talousarvioon lisätään nettovelan tunnusluku per asukas (kaupungin ulkoiset rahalaitoslainat – kassavarat – antolainasaamiset). Tavoitteena on, että nettovelka ei kasva vuodesta 2028 alkaen."

Varajäsen Minna Heikkinen kannatti ehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava ehdotus, minkä johdosta tulee äänestää. Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysehdotuksen nimenhuutoäänestyksenä: Ne, jotka kannattavat esittelijän pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat varajäsen Rautapään muutosehdotusta, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Suoritetussa äänestyksessä annettiin 6 JAA-ääntä (Virta, Laakso, Uosukainen, Lientola, Kastehelmi, Komu) ja 5 EI-ääntä (Aaltonen, Seesvaara,

Heikkinen, Putula, Rautapää). **Puheenjohtaja totesi päätösehdotuksen tulleen hyväksytyksi.**

Merkittiin pöytäkirjaan, että käsiteltäessä kohtia Lahti-konsernin yhtiökohtaiset tavoitteet (s. 7–8), Elinvoima- ja työllisyyspalvelut -vastuualue kasvupalvelut (s. 45–58), merkittiin seuraavat esteellisyydet (HL 28.1 § 5k): Niko Kyynäräinen (LAB-ammattikorkeakoulu), Elisa Lientola (Lahden Pysäköinti Oy), Minna Heikkinen (Lahti Aqua), Jetta Laakso (Koulutuskeskus Salpaus kuntayhtymä) sekä (HL 28.1 § 4k): Pekka Komu (Business Lahti). Näiden kohtien käsittelyn aikana puheenjohtajana toimi kaupunginhallituksen III varapuheenjohtaja Toni Putula.

Perusteluosa

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio, ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (taloussuunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Hallintosäännön (KV 5.10.2026 § 75) § 35 mukaan kaupunginvaltuusto hyväksyy taloussuunnitelman sekä talousarvion, joka sisältää palvelualueille ja taseyksiköille toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Kaupunginvaltuusto määrää, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat kaupunginhallitusta ja muita kaupungin tilivelvollisia.

Kaupunginjohtaja julkaisi talousarvioesityksensä 7.10.2026 (liite).

Talousarvion laadinnan lähtökohtana toimii kaupunginvaltuuston 27.10.2025 § 113 hyväksymä Lahden kaupungin strategia. Strategiaa toteutetaan kolmella kärkiohjelmalla sekä strategian tavoitteisiin sidotuilla toimenpiteillä. Strategian toimenpiteiden edistymisestä raportoidaan talouden ja toiminnan seurantaraportoinnin yhteydessä.

Valtuustosopimuksen (15.5.2025) mukaisesti erillisestä talouden tasapaino-ohjelmasta on luovuttu. Talouden tasapainottamisen tarve ei ole kuitenkaan poistunut. Talousarviovuosien valmistelussa on etsitty keinoja valtuustosopimuksessa esitettyjen talouden tasapainotustavoitteiden saavuttamiseksi. Taloussuunnitelmakauden 2027–2029 valmistelussa on huomioitu vuonna 2026 toteutetut lisäsopeutustavoitteet toiminta-, vero- ja rahoitustulojen kasvattamisen sekä toiminta- ja poistomenojen kasvun hillinnän osalta. Tulot ja menot on pyritty asettamaan mahdollisimman realistiselle tasolle tarkastelemalla pitkän aikavälin toteumakehitystä aiempina vuosina. Lisäksi taloutta tasapainottavana tekijänä käytetään edelleen investointikattoa, joka on keskimäärin 60,0 milj. euroa vuosittain. Valmistelussa on huomioitu henkilöstöön ja toimintaan liittyvät muutokset ja toimintaympäristöön liittyvät ennusteet.

Määrärahavaraus kunnan rahoitusosuuteen työttömyystuista on siirretty elinvoiman palvelualueelta konsernihallintoon omaksi sitovaksi tasokseen 1.1.2027 alkaen.

Talousarvion 2027 tunnusluvut:

Talousarvion 2027 toimintakate on -373,0 milj. euroa, vuosikate 50,2 milj. euroa ja tilikauden tulos -1,0 milj. euroa. Tilikauden yli-/alijäämäksi on arvioitu 0,0 milj. euroa.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Ote: talouspalvelut, henkilöstöpalvelut, tarkastustoimi, palvelualueet ja taseyksiköt, BDO Audiator Oy